

Zápis ze zasedání Rady Justiční akademie ze dne 6. 10. 2023

V úvodu předseda Rady JUDr. R. Fiala, uvítal přítomné členy Rady Justiční akademie, jakož i ředitelku Justiční akademie Mgr. Ludmilu Vodákovou jako hosta a konstatoval, že Rada je v souladu s platným Statutem Justiční akademie způsobilá jednat a usnášet se (přijímat rozhodnutí).

Účast: podle prezenční listiny

Program:

- I. Projednání a schválení návrhu „Plánu vzdělávání Justiční akademie na rok 2024“
- II. Návrh nových lektorů a informace o nových vzdělávacích akcích dosud neprojednaných Radou
- III. Různé

I. Projednání a schválení návrhu „Plánu vzdělávání Justiční akademie na rok 2024“

Ředitelkou Justiční akademie předložený „Návrh plánu vzdělávání na rok 2024“ zahrnuje požadavky jak ze soudů a státních zastupitelství, tak z ministerstva spravedlnosti a partnerských organizací. Byly využity i výstupy z evaluačních listů od účastníků vzdělávacích akcí. Jednotlivé oblasti vzdělávání byly nejprve podrobně projednány v pracovních skupinách. Všešlé výhrady a připomínky vznesené v rámci jednání pracovních skupin byly plně zapracovány.

V rámci diskuse členové Rady poděkovali ředitelce Justiční akademie Mgr. L. Vodákové za kvalitně zpracovaný vzdělávací plán na rok 2024. Rada ohodnotila návrh vzdělávacího plánu jako ambiciózní, komplexní, ale zároveň vyvážený. Vystává však otázka, do jaké míry bude moci být naplněn, zejména v oblasti civilního soudnictví a zda nebude poznamenán restrikcemi rozpočtu Justiční akademie či jinými nenadálými okolnostmi (nízký počet přihlášených, prázdninové termíny v návaznosti na dovolené, náhlé onemocnění lektora apod.). V této souvislosti Justiční akademie je pak nucena přistoupit k opatření buď ve formě přesunu vzdělávací akce do dalšího období, nebo přímo k jejímu zrušení bez náhrady.

Usneseno:

Rada projednala a jednomyslně schválila návrh vzdělávacího plánu na rok 2024 jako celek.

II. Návrh nových lektorů a informace o nových vzdělávacích akcích dosud neprojednaných Radou

V předloženém návrhu nových lektorů a vzdělávacích akcí nad rámec schváleného vzdělávacího plánu pro rok 2023 byli k projednání a ke schválení navrženi zejména lektori z oblasti správního soudnictví a z oblasti ostatního vzdělávání. Jeden lektor je i z oblasti trestní.

Po jedné nové vzdělávací akci je z oblastí „Průběžného vzdělávání vyšších soudních úředníků a soudních tajemníků“ a z „Ostatního vzdělávání“.

Mgr. L. Vodáková upozornila na zajímavý seminář z oblasti „Ostatního vzdělávání“ pod názvem „Tlumočník a překladatel jako užitečný spolupracovník justice“. Tento teoreticko-praktický seminář je zaměřený na efektivní spolupráci soudu s tlumočnickem nebo překladatelem. Seminář je obsahově připraven ve spolupráci Justiční akademie s ministerstvem spravedlnosti a se zkušenými tlumočnickými.

V diskusi JUDr. L. Ceplová kladně ocenila výběr lektorského obsazení výše zmíněného semináře. Zejména ocenila kvality soudní tlumočnice a překladatelky Mgr. Nadi Dingové, Ph.D., která je předsedkyní Expertní komise pro otázky tlumočení pro neslyšící a zároveň je vedoucí tlumočnického modulu na Ústavu jazyků a komunikace neslyšících na FF UK.

Usneseno:

Rada bere na vědomí návrh nově předložených vzdělávacích akcí jako doplněk ke stávajícímu platnému plánu vzdělávání a zároveň schvaluje návrh nových lektorů jako doplněk ke stávajícímu platnému seznamu lektorů.

III. Různé

1) Změna ve Statutu Justiční akademie

Ředitelka Justiční akademie krátce informovala Radu o přijetí navrhovaných změn ve Statutu Justiční akademie tak, aby byl v souladu se zákonem o soudech a soudcích. Novela statutu zejména upravuje pozici justičních kandidátů, právních čekatelů, asistentů soudců, soustavného vzdělávání soudců, státních zástupců a dalších osob působících v justici ve vztahu k jejich přípravě a vzdělávání v Justiční akademii.

Změny jsou zapracovány formou Instrukce č. 5/2023 Ministerstva spravedlnosti ze dne 16. března 2023 č. j. MSP-50/2022-OSKJ-ORGV, kterou se mění instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 30. března 2011, č. j. 274/2008-OJ/ORGV a kterou je vydán Statut Justiční akademie, uveřejněný pod č. 15/2011 Sbírkou instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti, ve znění instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 30. března 2014, č. j. MSP-31/2014-OJ/ORGV, uveřejněný pod č. 10/2014 Sbírkou instrukcí a sdělení Ministerstva spravedlnosti. Instrukce nabyla účinnost dnem 1. dubna 2023.

Usneseno:

Rada bere změnu Statutu Justiční akademie na vědomí.

2) Informace o konferenci k podvodu a veřejným zakázkám

V rámci „Různého“ ředitelka Justiční akademie informovala Radu o plánované konferenci na téma „Podvod, veřejné zakázky“, která se uskuteční ve dnech 26. - 27. 3. 2024 v Kroměříži a navazuje na předešlé konference malého formátu. Konference se uskutečnily na podnět Rady Justiční akademie a předsedy Nejvyššího správního soudu JUDr. PhDr. K. Šimky, Ph.D. LL.M. Jejich cílem bylo si ujasnit hledisko a najít vztyčné body jak z pohledu trestního, tak i z pohledu správního.

V diskusi nebyly vzneseny žádné připomínky.

Usneseno:

Rada bere informaci o konání konference na vědomí.

3) Seminář „Právní jednání v elektronické podobě“

Ředitelka Justiční akademie vnesla na Radu dotaz, jak postupovat a sdělovat účastníkům vzdělávání informace, aby nebyly sporné. Jedná se zejména o seminář Právní jednání v elektronické podobě“. V této spojitosti navrhla Radě možnost za tímto účelem iniciovat „mini konferenci“ či „kulatý stůl“, aby došlo k vyjasnění sporných výkladů judikátů a k vyjasnění rozdílnosti názorů. Nejednotný výklad má významný dopad na účastníky školení, kteří tvoří většinou střední personál justice. Tím by se do značné míry zabránilo „chaotickému“ přenosu informací ze školení do praxe.

V diskusi zaznělo, že se ze strany Mgr. J. Podaného a RNDr. J. Peterky, Ph.D. jedná o velmi technická školení zejména na uznávání elektronického podpisu. Při jejich výkladu nejsou vždy respektována rozhodnutí a stanoviska Nejvyššího soudu ČR. Bylo by proto přínosné iniciovat setkání školitelů Mgr. Podaného, RNDr. J. Peterky, Ph.D., Mgr. F. Korbela, Ph.D. a doc. JUDr. F. Melzera, Ph.D., LL.M. za účasti zástupců Nejvyššího soudu ČR, případně za účasti dalších odborníků na danou oblast.

Podle JUDr. J. Bureše bylo prvotní stanovisko zpracováno Mgr. J. Podaným a na vzdělávání v této oblasti se v justici od počátku podílí velkou měrou. Z jeho hlediska ne vždy je ale jednotné stanovisko přínosné neboť je i rozdílná judikatura. Proto se přiklonil k návrhu nejprve uskutečnit seminář s malým počtem zúčastněných za účelem najít konzistentní řešení.

JUDr. F. Púry rozdílnost názorů na danou věc nesdílí a nepodporuje, zejména i pokračující kritiku judikatury Nejvyššího soudu ČR, který se naopak snažil svým výkladem judikatury zmírnit dopady rozdílných názorů. Proto doporučil zjistit, kde je rozdílnost názorů, v čem se liší a jak se dají eliminovat.

Prof. JUDr. P. Šámal, Ph.D. doplnil informaci o to, že s technickou stránkou věci pomáhal prof. JUDr. R. Polčák, Ph.D., který působí jako prorektor pro rozvoj, legislativu a informační technologie Na Masarykově univerzitě v Brně. Podle prof. P. Šámala, Ph.D. by se rád setkal na toto téma zúčastnil, pokud bude přizván. Mohl by tak přispět svými zahraničními zkušenostmi.

Podle prof. JUDr. P. Šámala, Ph.D. je diskuse na toto téma evidentně potřebná, ale i přes rozdílnost názorů musí závěr vyznívat tak, aby vždy platila judikatura. Pokud je rozpor mezi judikaturou a doktrínou, vždy má platit judikatura. Je možné, že některé oblasti či stanoviska nejsou řešena, proto je důležité, aby zazněla a byla případně postoupena Nejvyššímu soudu ČR k vyjasnění.

Rozdílné závěry výkladu nerespektující judikaturu vedou zejména u středního personálu k matoucím závěrům; neví tedy, ke kterému názoru se přiklonit a který je správný. Vyšší soudní úředníci mají prvotní odpovědnost za posouzení správnosti elektronického podpisu. Proto se též přiklonil názoru uspořádat nevelký seminář, kde by se jednotlivá rozdílná stanoviska prodiskutovala. Vyplynuvší závěry mohou vést dokonce i k posunu judikatury.

JUDr. F. Púry, prof. A. Macková, Ph.D. a někteří další členové Rady doplnili, že kvalifikovaná změna kvalifikovaného judikativního postupu je jediný možný závěr, jinak pak vzdělávání neplní roli, kterou má.

JUDr. J. Bureš doporučil v dohledném horizontu dát do plánu legislativních prací technickou novelu občanského soudního řádu v souvislosti s novou koncepcí trestního řádu.

Prof. JUDr. A. Macková, Ph.D. se obrátila na Mgr. M. Fraňka s dotazem, jaké stanovisko k tomu zaujme ministerstvo spravedlnosti v rámci ministerské legislativy.

V odpovědi náměstek ministra spravedlnosti Mgr. M. Franěk Radu informoval o připravované technické novele o.s.ř. i v souvislosti s elektronizací spisu. Ministerstvo se rádo diskuse zúčastní a bude jí iniciovat. Z jeho pohledu je nutné myslet i na účastníky řízení. Ti musí ze strany soudů dostávat zpětnou vazbu, která je v souladu se stanoviskem Nejvyššího soudu. Není žádoucí, aby strany odcházely od soudů s rozhodnutími, která jsou v rozporu s judikaturou.

Předseda Rady JUDr. R. Fiala uzavřel diskusi s tím, že není v zájmu sdělovat účastníkům seminářů informace, které jsou sporné, proto doporučil nejprve uspořádat pod záštitou ministerstva spravedlnosti a ve spolupráci s Justiční akademií „kulatý stůl“, kterého se zúčastní zástupci Nejvyššího soudu ČR, zástupci Legislativního odboru Ministerstva spravedlnosti ČR a za účasti Mgr. J. Podaného, RNDr. J. Peterky, Ph.D., Mgr. F. Korbela a doc. JUDr. F. Melzera, Ph.D., LL.M., aby se našel konsenzus mezi spornými otázkami. Výstupem by měly být možnosti jak postupovat v rámci legislativy jak ze strany ministerstva spravedlnosti, tak i ze strany Nejvyššího soudu ČR.

Prof. JUDr. A. Macková, Ph.D. doplnila, že stojí za úvahu v tomto směru oslovit i právnické fakulty.

Usneseno:

Rada doporučila iniciovat setkání malého formátu za účelem vyjasnění sporných výkladů judikatury Nejvyššího soudu ČR a na základě výstupů sjednotit obsah výkladu školitelů.

4) Konference s Ústavem kriminalistiky a forenzních disciplín

Mgr. L. Vodáková informovala Radu o možnosti uspořádat v Praze jednodenní až dvoudenní konferenci ve spolupráci s ministerstvem spravedlnosti, Ústavem kriminalistiky a forenzních disciplín a PhDr. J. Závorou, Ph.D. et Ph.D., který je soudním znalcem a spolupracuje s ministerstvem spravedlnosti právě v oblasti psychologie a psychiatrie. Přednášejícím bude prof. Dror, autorita v oblasti výzkumu a výcviku kognitivního zkreslení a justičních omylů při podávání znaleckých posudků (tzv. cognitive bias). Pokud by byla konference dvoudenní, pro případné zájemce by mohl druhý den navazovat interaktivním výcvikem. Cílem konference je nabídnout účastníkům jiný pohled na soudní znalectví. Náklady spojené s touto konferencí jsou minimální. Justiční akademie by poskytla přednáškové prostory a organizační zajištění.

Vzhledem k tomu, že se jedná o mimořádně zajímavou oblast vzdělávání, v diskusi prof. A. Macková, Ph.D. doporučila ředitelce Justiční akademie se v této souvislosti obrátit na Mgr. Halinu Šimkovou, která v minulosti působila v Kriminalistickém ústavu a zabývala se forenzní genetikou. Touto oblastí se zabývá doposud a pořádá i na toto téma přednášky na různých vysokých školách např. VŠE, ČZU atd. Přednášky pro studenty pořádá bezplatně.

Ředitelka Justiční akademie v reakci sdělila, že k této konferenci nemá ještě úplně všechny podrobné informace a podklady a považuje za nutné tuto nabídku na spolupráci s Mgr. H. Šimkovou konzultovat s PhDr. J. Závorou, Ph.D. et Ph.D. Je i taková úvaha, že budou osloveni zástupci Nejvyššího soudu ČR a Nejvyššího správního soudu ČR.

V diskusi od některých členů Rady zaznělo, že americké způsoby jsou trochu odlišné a na to je nutné brát na zřetel.

Usneseno:

Rada bere na vědomí informaci o spolupráci Justiční akademie s výše uvedenými subjekty na přípravě konference k soudnímu znalectví v oblasti psychologie a psychiatrie a doporučuje její konání.

5) Semináře pořádané Českou asociací pojišťoven

Na základě doporučení prof. JUDr. A. Mackové, Ph.D. oslovila ředitelku Justiční akademie Česká asociace pojišťoven s nabídkou volných míst na jimi pořádaných seminářích a vzdělávacích akcích, které se budou konat na Právnické fakultě Univerzity Karlovy. Semináře jsou plánovány do odpoledních hodin s časovou dotací 2 hodiny. Podklady z asociace budou ředitelce Justiční akademie zaslány a ta na základě vybraných témat je zveřejní v aktualitách na webových stránkách Justiční akademie. Z této nabídky pro Justiční akademii neplynou žádné finanční závazky, pouze organizační (pokud se někdo přihlásí, budou asociaci nahlášena jména).

Usneseno:

Rada bere informaci k nabídce volných míst na seminářích pořádaných Českou asociací pojišťoven na vědomí.

6) Informace o personální změně v Justiční akademii

Mgr. L. Vodáková informovala Radu o záměru k 1. lednu 2024 jmenovat do funkce náměstkyně pro výchovu a vzdělávání Mgr. Markétu Železnou na místo Mgr. Jany Čechové, která na svou funkci na vlastní žádost rezignovala, ale i nadále bude v Justiční akademii působit.

Mgr. Markéta Železná doposud zastávala funkci vedoucí oddělení vzdělávání a odborné přípravy justičních kandidátů, asistentů a čekatelů, pod kterou spadají také výběrová řízení na pozice justičních kandidátů a soudců včetně zajištění a organizace písemné části výběrových řízení. Dále zajišťuje psychologická vyšetření úspěšných uchazečů o pozici justičního kandidáta, právního čekatele, o funkci soudce a státního zástupce zároveň připravuje vybrané semináře z oblasti trestního soudnictví (domácí násilí, sexualizované násilí, psychologie výslechu a další).

JUDr. L. Ceplová vyslovila Mgr. J. Čechové poděkování za dosavadní práci a za její iniciativní přístup a kvality, kterými se během své funkce náměstkyně pro výchovu a vzdělávání prokázala.

K předloženému návrhu na personální změnu na funkci náměstkyně pro vzdělávání nebyly v diskusi Radou vzneseny žádné připomínky.

Usneseno:

Rada bere informaci ředitelky Justiční akademie Mgr. L. Vodákové o personální změně na funkci náměstkyně pro výchovu a vzdělávání na vědomí.

Termín konání příštího zasedání Rady Justiční akademie byl stanoven na 1. prosince 2023 (pátek) od 10,00 hod. Místo konání bude upřesněno v pozvánce.

Předložené materiály:

- Návrh vzdělávacího plánu na rok 2024
- Návrh nových lektorů pro vzdělávací akce Justiční akademie dosud neprojednaných Radou
- Návrh nových vzdělávacích akcí dosud neprojednaných Radou

Zápis zpracovala: Renata Korábová

Schválil: JUDr. R. Fiala